

تاریخ نظریه: 1398/11/20

شماره نظریه: 7/98/1429

شماره پرونده: 89-67-9241 ح

استعلام:

احتراماً آیا در طلاق توافقی طرفین می‌توانند توافق کند که زوجه در قبل بدل قسمتی از مهریه حضانت دائم فرزند با وی باشد و پدر فرزند خوانده دعوی حق ملاقت با فرزند را نیز

نداشته باشد./ع

پاسخ:

اولاً، با توجه به ماده 1168 قانون مدنی، نگاهداری اطفال حق و تکلیف والدین است و آنان می‌توانند قطع نظر از سن فرزند مشترک، با توافق، انجام حضانت را به یکی‌گر محول نمایند و در صورتی که احده از والدین حق حضانت خود را تا مدتی (مثلاً تاریخین فرزند به سن بلوغ شرعی) به دیگری واگذار نماید، این توافق طبق ماده 10 قانون مدنی لازم الوفاست و تا انقضای مدت تعیین شده، حق رجوع ندارد. بدیهی است پس از رسیدن طفل به سن بلوغ شرعی، در انتخاب هر یک از والدین جهت ادامه زنگی مختار است. با این وجود ماده 41 قانون حمایت خانواده 1391 نیز به دادگاه اجازه داده است تا توافق درباره حضانت کوک را در صورتی که مخالف با مصلحت کوک باشند، تاییده بگیرد و با رعایت مصلحت طفل تصمیم مقتصی اتخاذ کند. بنابراین در فرض سوال در صورت وجود توافقی برخلاف مصلحت کوک، دادگاه می‌تواند با توجه به مفاد ماده 41 قانون مدنی و تبصره ماده 1169 قانون مدنی تصمیم مقتصی را اتخاذ نماید. ثانياً، در خصوص حق ملاقات نیز چنان‌چه دادگاه توافق انجام شده مبنی بر اسقاط حق ملاقات از سوی زوج را مغایر با مصلحت کوک ندانسته و بالاحاظه و پذیرش این توافق گواهی عدم امکان سازش صادر کرده باشد، این توافق حائز اثمار قانونی است. با این حال چنان‌چه متعاقب طلاق زوج اثبات کند به دلیل تغییر شرایط بهره مدنی وی از حق ملاقات به مصلحت کوک است و یا با مصالح کوک در تضاد نیست می‌تواند از دادگاه تقاضا کند که در خصوص ملاقات وی با کوک تصمیم دیگری اتخاذ کند. بدیهی است در فرض اخیر زوجه نیز می‌تواند استرداد مالی را که زوج در قبل اسقاط حق ملاقات کوک از وی دریافت کرده است را مطالبه کند.